

Základní škola a mateřská škola Lipová, okres Prostějov, příspěvková organizace
Lipová 71, 798 45 Suchdol, tel. 582 391 448

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro školní družinu

„ŠKOLNÍ DRUŽINA – MÍSTO PRO RADOST“

Vypracovala: Mgr. Iveta Vybíhalová

OBSAH

OBSAH	2
IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	3
CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY	4
PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	5
DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ	5
CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ ŠD	6
ORGANIZACE A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠD	7
METODY PRÁCE.....	7
KLÍČOVÉ KOMPETENCE.....	8
PODMÍNKY PRO ČINNOST DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	9
MATERIÁLNÍ PODMÍNKY ŠKOLNÍ DRUŽINY	9
PERSONÁLNÍ PODMÍNKY.....	9
EKONOMICKÉ PODMÍNKY.....	9
ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ.....	9
OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ	11
EVALUACE A HODNOCENÍ PRÁCE VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ	19
Přílohy k ŠVP ŠD.....	20
Práva a povinnosti žáků v ŠD.....	20
SWOT analýza ŠD.....	21
Průřezová témata základního vzdělávání.....	22
Vnitřní řád školní družiny.....	26
Tematický plán ŠD	26

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: „ŠKOLNÍ DRUŽINA – MÍSTO PRO RADOST“

Předkladatel:

Škola: Základní a mateřská škola Lipová, okres Prostějov, příspěvková organizace

Adresa: Lipová 71, 79845 Suchdol

IČO:75023903

IZO:102591105

Ředitelka školy: Mgr. Eva Havlenová

Kontakty:

Telefon: 582 391 448

E-mail: reditel@skolalipova-pv.cz ; havlenova@zs-ms-lipova.cz

Webové stránky: www.zs-ms-lipova.cz

Zřizovatel školní družiny:

Obec Lipová

Lipová

79845 Suchdol u Prostějova

160

Kontakty: info@obec-lipova.cz ; tel: 582 391 433

Personální obsazení:

Mgr. Iveta Vybíhalová

Mgr. Martina Komárková

Platnost ŠVP ŠD: od 1. 9. 2023

Podpis ředitele:

Razítko školy:

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 o zájmovém vzdělávání.

Školní družina je součástí základní školy v Lipové, která slouží k výchově, rekreaci a vzdělání jejich dětí v době mimo vyučování. Školní družina nabízí dětem možnost zajímavého a aktivního trávení volného času, umožňuje rozvíjet a prohlubovat jejich zájmy a schopnosti, kamarádské vztahy, ale také formou soutěží a didaktických her upevnit a rozvíjet jejich školní znalosti. Naše činnost vychází z pedagogiky volného času.

Cílem je snaha o vytvoření místa pro odpočinek dětí po vyučování a zároveň přispět k cílenému ovlivňování jejich volného času.

Naši ŠD navštěvují žáci 1. – 5. ročníku ZŠ. Naše činnost vychází z pedagogiky volného času. Cílem je snaha o vytvoření místa pro odpočinek dětí po vyučování a zároveň přispět k cílenému ovlivňování jejich volného času.

Školní družina umožňuje v době pobytu ve ŠD rozvíjet své zájmy ve specificky zaměřených činnostech (tematický plán ŠD) či kroužcích, které se každý rok mění (sportovní a pohybové činnosti, vědecký kroužek, náboženství, biblické příběhy, logika a deskové hry, čtenářský kroužek, hudební aktivity, angličtina ...). Zavedení kroužků závisí na aktuální stavbě žáků/účastníků, na jejich potřebách, zájmu; dále také na aktuálních trendech a na možnostech školního prostředí, školy... .

Družina může zřizovat zájmové kroužky a další činnosti (např. výlety, exkurze, sportovní a kulturní akce atp.), které jsou uskutečňovány mimo její stanovenou provozní dobu.

Základní lokalizace: v budově základní školy

Kapacita školní družiny: 25 dětí

Provoz ŠD:

Po - Čt:

6:30 – 8:00;
11:40 – 16:00

Pá:

6:20 – 8:00;
11:40 – 16:00

PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Do školní družiny je dítě přijímáno na základě písemné přihlášky – zápisního lístku.

Ve školní družině je stanovena vychovatelka (popř. vychovatelky), která zajišťuje přihlašování a odhlašování účastníků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a činností.

O zařazení do školní družiny rozhoduje ředitelka školy na základě písemné přihlášky žáka. její součástí je písemné sdělení zákonným zástupcům účastníka o rozsahu a způsobu odchodu účastníka ze školní družiny a také sdělení o jeho případných zdravotních potížích.

Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do školní družiny sdělí školní družině rozsah docházky a způsobu odchodu dítěte ze školní družiny. Tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti dítěte ve školní družině odchylky od docházky dítěte, nebo pokud má dítě odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost školní družině písemně. Předem známou nepřítomnost dítěte v družině zákonný zástupce oznámí písemně.

DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Navštěvovat školní družinu může dítě 1. – 5. třídy.

Délka vzdělávání pro školní družinu je stanovena na dobu jednoho školního roku. Školní vzdělávací program školní družiny poskytuje možnost kreativně reagovat na možné změny podmínek, propojovat a přesouvat témata během celé docházky do ŠD. Činnosti programu lze volit dle aktuálního složení účastníků.

ŠVP je doplněn ročním (tematickým) plánem. Činnost probíhá od září do června. ŠVP ŠD je a činnosti jsou založeny na dobrovolnosti.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ ŠD

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet kompetence a poskytovat spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situaci blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

Výchova ke zdravému životnímu stylu:

- výchova k odpovědnosti za svou osobu, za své zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- rozvíjení citové stránky osobnosti, posilování citových vazeb

Posilování komunikačních dovedností:

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby a schopnosti ji přiměřeně používat
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat
- uplatnění osobnosti v kolektivu
- kulturní život

Odpovědnosti za své chování:

- vytváření schopností svobodně a odpovědně řešit konkrétní životní situace
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů v sociálních vztazích
- usilovat o důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopností objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Ovládání negativních citových reakcí:

- vypořádat se stresem
- překonávat náročné životní situace, nepodléhat jim
- vyrovnávat se s nedostatky a neúspěchy

Schopnost najít své místo ve skupině a ve společnosti

- poznávání sebe samého pomůže objektivně zhodnotit šance uplatnění ve skupině
- kladné hodnocení zvyšuje sebevědomí
- hledání vlastní bezpečné sociální skupiny
- objektivní hodnocení činnosti každého člena

Formování životních cílů

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí
- úcta, porozumění, tolerance, schopnost a ochota pomoci
- vytváření vlastního sebevědomí a posilování schopnosti nepodléhat cizím negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů: drogy, alkohol, kouření, šikana, vandalismus, rasismus, násilné chování

Specifické cíle školního vzdělávacího programu ŠD

- prostřednictvím školní družiny nabízet smysluplné využití volného času dětí
- zlepšovat komunikaci
- vytvářet mimoškolní akce, které zlepšují komunikaci mezi dětmi a vytvářet příjemnější atmosféru ve škole
- zajistit individuální přístup k dětem
- vytvářet vztah k místu a prostředí, v kterém žijeme

ORGANIZACE A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠD

- **PRAVIDELNÁ** - výchovná, vzdělávací a zájmová činnost.
 - Je dána týdenní skladbou zaměstnání:
 - odpočinkové a relaxační činnosti, zájmové činnosti (estetickovýchovná, společenskovední, pracovní-technické, přírodovědné, tělovýchovné, sportovní a turistické)

Odpočinkové činnosti mají odstranit únavu a do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě a dle potřeby kdykoliv během dne.

Rekreační činnosti slouží k regeneraci sil, převažuje aktivní odpočinek s náročnějšími pohybovými prvky.

Zájmové činnosti rozvíjejí osobnost žáka, umožňují mu seberealizaci a rozvoj pohybových, rukodělných, výtvarných, hudebních, jazykových a jiných dovedností. Jde o řízené kolektivní nebo individuální činnosti, organizované nebo spontánní aktivity.

Jednotlivé činnosti lze měnit podle počasí a časových možností jednotlivých oddělení.

- **PŘÍLEŽITOSTNÁ** - Výchovně vzdělávací, zájmová a rekreační činnost je organizovaná nepravidelně dle potřeb dětí a možností školní družiny. Může být prováděna ve školní družině, ale i mimo ni. /besídky, sportovní soutěže, výlety/. Mohou se jí účastnit i žáci, kteří nejsou přihlášení k trvalé docházce do školní družiny/. Příležitostná činnost není zahrnuta do týdenní skladby zaměstnání.
- **SPONTÁNNÍ**
 - průběžné aktivity, volné hry účastníků aj.
 - Dítě se může samostatně rozhodovat o své činnosti.
- **PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ** - zahrnuje okruh činností související se školními činnostmi, probíhá formou zábavného procvičování učiva formou didaktických her nebo individuální přípravou žáků.

METODY PRÁCE

Metody výchovně – vzdělávacího působení můžeme charakterizovat jako cesty k dosažení výchovně – vzdělávacích cílů.

Ve ŠD se můžeme setkat s těmito metodami:

1. **Slovní** (monologické, dialogické, práce s knihou)
 - vypravování, výklad, vysvětlování, výklad, přednáška, popis, rozhovor, dialog, diskuze, písemná cvičení, kompozice, práce s učebnicí, knihou, textovým materiálem, pracovní listy, ...
2. **Názorně – demonstrační**
 - pozorování předmětů a jevů; předvádění (předmětů, činností, pokusů, modelů); demonstrace statických obrazů; projekce statická a dynamická.
3. **Praktické**
 - pohybové a pracovní dovednosti, laboratorní činnosti, grafické a výtvarní činnosti, pracovní činnosti)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení

- dítě se učí s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, hledá odpovědi, všímá si souvislostí a získává vědomosti.

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problému a tyto mu jsou motivaci k řešení dalších problémů a situací. Započaté činnosti dokončuje.

Komunikativní kompetence

- dítě ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými a dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky. Komunikace je kultivovaná.

Sociální a interpersonální kompetence

- dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit. Ve skupině spolupracuje, dokáže se podřídit a prosadit – přijmout kompromis. Je schopno respektovat jiné. Je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Činnostní a občanská kompetence

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně s ohledem na své zdravé a bezpečné prostředí.

Kompetence k trávení volného času

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, umí říci ne nevhodným nabídkám na využití volného času

V návaznosti na ŠVP ZŠ:

Digitální kompetence:

- učí se chápat význam využívání digitálních technologií v každodenním životě, využívá digitální technologie při získávání a vyhledávání nových informací, chápe základní principy programování, robotiky ... - podpora je zejména hravou formou.

PODMÍNKY PRO ČINNOST DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Pro rozvoj talentovaných dětí bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina má k dispozici třídu, která je umístěna v budově základní školy v 1. patře.

Školní družina je vybavena novým nábytkem, pomůckami, stolními hrami, informační technologií, časopisy, sportovním náčiním, dále taky školní družina využívá tělocvičnu, zahrádku, hřiště. Na vycházky chodí děti do krásného okolí obce, kde mohou pozorovat krásu krajiny.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Zájmově vzdělávací program školní družiny je organizován vychovatelkami. Vzájemně se doplňují ve svých specializacích: tělovýchovná, výtvarná, pracovní, hudební aj. Činnosti. Vytvářejí pocit bezpečí, posilují v dětech sebevědomí a vytvářejí z žáků dobrý kolektiv. Vychovatelky se zúčastňují dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v akreditovaných kurzech, seminářích a neustále se sebevzdělávají.

ĚKONOMICKÉ PODMÍNKY

Za pobyt ve školní družině je vybírán poplatek. Platba je vybírána hotovostně ekonomkou školy.

Úplata je řešena zvláštní směrnicí. Dle vyhlášky č. 74/2005 Sb. může výši úplaty ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit. Pokud není na dítě zaplacen poplatek, ředitel školy může rozhodnout o jeho vyřazení ze školní družiny.

ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

Ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací

Vychovatelka eliminuje možné úrazy poučením o bezpečnosti na začátku školního roku, dále pak v průběhu školního roku před každými prázdninami.

Vhodná struktura činností a skladba zaměstnání

Vychovatelka vybírá činnosti přiměřené věku dětí tak, aby nedošlo k jejich zranění.

Stravovací návyky a pitný režim

Vychovatelka dbá na dodržování osobní hygieny, stravovacích návyků a pitný režim.

Označení nebezpečných předmětů

Vychovatelka na začátku školního roku seznámí děti s provozními řády využívaných prostor (školní jídelna, škola, školní družina, tělocvična, školní hřiště).

Dostupnost prostředků první pomoci

Školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou.

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah vzdělávacího programu pro školní družinu má pět oblastí:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

MÍSTO, KDE ŽIJEME

- *Domov:* okruh rodiny a jejich členů, výroba dárků pro členy rodiny, zdravé prostředí v rodině, spolupráce s rodinou, posílení vztahu k rodině
- *Škola:* vytváření kladného vztahu ke škole, orientace ve škole, školní režim, bezpečná cesta do školy, orientace v blízkém okolí školy, dopravní značky a předpisy
- *Město:* seznamování s historií a současností našeho města, historické budovy, orientace v plánu města, důležité instituce ve městě/městský úřad, nemocnice, pošta, školy. /, vyhledávání informací o našem městě na PC
- *Naše vlast:* Praha- hl.město a její památky, ostatní významná města a místa ČR, besedy o státních svátcích a významných dnech, pojem vlastenectví

LIDÉ KOLEM NÁS

- *Rodina a kamarádi:* soužití v rodině, v kolektivu třídy, družiny, v zaměstnání, na ulici, základní komunikace mezi lidmi, lidské vlastnosti, lidé s různými poruchami, povolání, pomoc druhému
- *Soužití:* pravidla slušného chování, slušné chování ve veřejných prostorech, používání kouzelných slovíček, obhajování vlastního názoru a přijímání názoru druhých, společná hra a práce v kolektivu, osobní hygiena, zásady správného stolování, charakterové vlastnosti
- *Povolání:* zdůrazňujeme důležitost jednotlivých povolání a jejich propojení, tematické hry

LIDÉ A ČAS

- *Volný čas:* důležitost denního režimu, vhodné využití volného času/zájmové kroužky, četba, sport, aktivní a pasivní odpočinek, zdraví člověka
- *Orientace v čase:* znát roční období a umět je charakterizovat/rok, měsíc, týden/, vánoční zvyky a tradice, výroba ozdob z různých materiálů, výzdoba ŠD, poslech a zpěv vánočních koled, výroba velikonočních přání, zdobení vajíček
- *Lidé a minulost:* jak se mění lidé, věci, budovy, město, moderní technika, tradice a řemesla, lidové zvyky, pověsti z blízkého okolí, hrady a zámky, pohádky, básničky

ROZMANITOST PŘÍRODY

- *Životní prostředí:* pravidla chování v přírodě, ochrana přírody, pranostiky, třídění odpadu, přírodovědné vycházky, úklid v okolí školy
- *Roční období:* sledování změn v přírodě při vycházkách, pozorování a poznávání zvířat a rostlin, vyhledávání informací na PC a v encyklopediích podzim – sklizeň ovoce a zeleniny, jejich zpracovávání a použití v jídelníčku, malování a experimentování s barvami/zapouštění, rozpíjení, míchání/, práce s přírodním materiálem, určování stromů a keřů podle listů a plodů, sledování barev v přírodě zima – zimní hry a zábavy, stavby ze sněhu, vlastnosti sněhu a ledu, vyprávění o životě zvířat v lese/zimní spánek/, vánoční výzdoba, četba při svíčkách, příprava soutěží, výroba masek, vhodné oblečení a obutí

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- *První pomoc:* při drobných poraněních, při požáru, při zasažení elektrickým proudem, předcházení úrazů, důležitá telefonní čísla, přivolání pomoci, dramatizace
- *Péče o zdraví:* dodržování základních hygienických návyků, čistota oblečení a osobních věcí, řešení krizových situací/setkání s neznámými lidmi, šikana/, dodržování pravidel silničního provozu pro chodce a cyklisty, návštěva lékaře, přenosné nemoci, použití léků, vytváření prostředí klidu a pohody
- *Zdravý jídelníček:* sestavování zdravého jídelníčku, sledování jídelníčku ve školní jídelně, správné uchovávání potravin, význam ovoce a zeleniny, dodržování pravidelného stravování a pitného režimu, rozhovory o zdravém životním stylu, příroda je naše tělocvična: pobyt na školním hřišti, míčové a pohybové hry, turistické vycházky, překonávání přírodních překážek, atletické soutěže
- *Hudba:* zpěv a poslech dětských písniček, hudebně pohybové hry

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - prohlížíme si časopisy, hrajeme hry, které vedou děti k ohleduplnosti ke spolužákovi, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci ke schopnosti vyřešit vzájemný spor, využíváme hry na ovládnání dechu, soutěžíme v jazykolamech, dbáme na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání, hrajeme slovní hry

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - hrajeme početní a logické hry domino, kvarteta, kvízy, pravidla nových her

UMĚNÍ A KULTURA – tvořivý přístup ke světu, estetické prostředí

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

tematický okruh: **MÍSTO, KDE ŽIJEME**

PRAVIDELNÉ ČINNOSTI	PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	PŘÍLEŽITOSTNÉ ČINNOSTI
---------------------	-------------------	------------------------

<p>vyprávíme o životě naší rodiny, rodičích, sourozencích, prarodičích a širší rodině</p> <p>využíváme různých výtvarných technik, dramatizace, her, práce s literaturou a obrazovým materiálem</p> <p>popisujeme domy, kde bydlíme, stavíme dům z kostek, jak si vybavíme dětský pokoj</p>	<p><u>NÁŠ DOMOV (1, 2, 3, 4, 5, 6)</u> u nás doma, jak trávíme společný čas s rodiči, povídáme si o prarodičích</p> <p>usilovat o dobré vztahy v rodině, k rodičům a sourozencům, rozvoj tolerance, citlivosti a respektu</p> <p>naš dům, byt, lokalita, kde žijeme</p>	<p>besídka pro rodiče</p> <p>tematické výstavy pro rodiče</p>
<p>vycházky do okolí školy, hra na školním hřišti, hry v parku, malování na chodník</p> <p>četba pohádek, časopisů a jiné dětské literatury</p> <p>rozvíjíme slovní zásobu a znalosti v oblasti společenského chování</p>	<p><u>ŠKOLA A ŠKOLNÍ DRUŽINA (1,2,3,4,6)</u> orientace v budově školy a prostorech, které využívá ŠD, seznámení se zaměstnanci školy</p> <p>seznámení s činností a řádem ŠD, režim, pravidla chování v kolektivu</p> <p>spolupráce s učiteli, zájmové kroužky v ŠD, příprava na vyučování</p>	<p>prohlídka školy</p> <p>soutěžní odpoledne</p>
<p>vycházky ulicemi, orientace v blízkém okolí, mapa města, čistota města, péče o zeleň</p> <p>stavba krajiny z přírodních materiálů, využívání různých výtvarných technik</p> <p>vyhledáváme informace o našem městě (knihy, noviny, časopisy, internet)</p>	<p><u>NAŠE OBEC, NAŠE MĚSTO (1, 2, 3, 5, 6)</u> obec nebo město, kde žijeme, úřady a instituce (obecní úřad, policie, pošta, knihovna)</p> <p>tradice našeho města, obce, pověsti z našeho regionu</p>	<p>návštěva okolních měst a jejich pamětihodností, kultury, krajiny ...</p>
<p>vycházky k dopravním komunikacím, pozorujeme situace na silnici, stavba dopravních komunikací ze stavebnic a hry s dopravní tematikou, malujeme dopravních prostředků a značek, výtvarné ztvárnění dopravních situací</p>	<p><u>CESTA DO ŠKOLY (1, 4, 5, 6)</u> poučení o bezpečnosti – chůze po chodníku a cyklistické stezce, pravidla při přecházení vozovky, přechody</p> <p>poznáváme okolí školy, zajímavá a významná místa v okolí školy</p>	<p>návštěva dopravního hřiště</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

tematický okruh: LIDÉ KOLEM NÁS

PRAVIDELNÉ ČINNOSTI	PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	PŘÍLEŽITOSTNÉ ČINNOSTI
osvojujeme si a dodržujeme zásady slušného chování –	<u>RODINA</u> (2, 3, 5, 6)	besídka pro rodiče tematické výstavy pro rodiče

<p>vzájemná úcta, tolerance a solidarita</p> <p>využíváme různých výtvarných technik, dramatizace, her, práce s literaturou a obrazovým materiálem</p>	<p>členové rodiny, postavení jedince v rodině, role jedince v rodině, mezigenerační vztahy, zvyky naší rodiny</p> <p>představujeme povolání našich rodičů</p>	<p>tvořivé dílny aj.</p>
<p>besedujeme, hrajeme hry, využíváme dramatizace, výtvarné techniky</p> <p>vytváříme pozitivní vzájemné klima v oddělení školní družiny</p>	<p><u>ČLOVĚK A LIDÉ KOLEM NĚJ(2, 3, 4, 5)</u></p> <p>stanovíme si pravidla soužití v oddělení, moje místo ve skupině dětí</p> <p>máme kamarády, národnosti lidí, jejich etnická a rasová příslušnost</p> <p>k cizím lidem se budeme chovat obezřetně</p>	
<p>vytváříme pozvánky na oslavu, naučíme jak popřejeme oslavenci</p> <p>využíváme výtvarné techniky, vyrábíme dárečky, učíme se pracovat tradičními technikami, vyprávíme si zvycích, vyzdobíme si třídu</p> <p>dodržujeme pravidla správného stolování</p>	<p><u>SVÁTKY A OSLAVY(1, 3, 4, 6)</u></p> <p>seznamujeme se jmény v kalendáři</p> <p>adventní čas, Vánoce, Velikonoce, náš den - jak oslavujeme v rodině, jaké zvyky dodržujeme</p>	<p>dětský maškarní karneval</p> <p>oslava Dne dětí</p>
<p>besedujeme o kouzelných slovech, využíváme dramatizace, her, literatury</p> <p>besedujeme no chování v dopravních prostředcích, zdokonalujeme a procvičujeme chování na chodníku, na silnici, na přechodech, při nakupování</p>	<p><u>JAK SE SPRÁVNĚ CHO VAT (1, 2, 3, 4, 5)</u></p> <p>pravidla chování mezi lidmi – umíme pozdravit, chováme se správně ke spolužákům, jak se budeme chovat na výstavě, v divadle</p> <p>dodržujeme principy demokracie - umíme říct svůj názor, umíme naslouchat, pomáháme řešit kamarádův problém</p>	<p>návštěva výstavy</p>
<p>besedujeme o pokroku a civilizaci</p> <p>povídáme si o pořadech v televizi a rozhlase, doporučujeme si vhodné pořady</p> <p>porovnáváme realitu s filmovým příběhem</p> <p>využíváme dramatizaci, výtvarné techniky</p>	<p><u>MY A SDĚLOVACÍ PROSTŘEDKY (1, 3, 4, 5, 6)</u></p> <p>diskutujeme o shlédnutých pořadech , oblíbené internetové stránky</p> <p>vytváříme schopnosti vyhledávat informace</p>	<p>shlédnutí nebo poslech výchovně laděného pořadu</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

tematický okruh: LIDÉ A ČAS

--	--	--

PRAVIDELNÉ ČINNOSTI	PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	PŘÍLEŽITOSTNÉ ČINNOSTI
besedujeme o možnostech správného využívání času učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu využíváme výtvarné techniky využíváme dramaturgii a hry seznamujeme se s křivkou výkonnosti člověka	<u>MŮJ DEN (1, 2, 3, 4, 6)</u> dodržování a upevňování denního režimu, správné návyky co vše můžeme stihnout během dne- správné využívání času kdy se nejlépe připravíme do školy	společná příprava plánů na týden v ŠD
připravujeme společně náměty na vycházky v různých ročních obdobích vyhledáváme informace o možnostech trávení volného času v našem městě	<u>MŮJ VOLNÝ ČAS (1, 3, 4, 5, 6)</u> co jsme dělali v našem volném čase plánujeme odpočinek, aktivní odpočinek	návštěva knihovny
na pravidelných vycházkách sledujeme změny v přírodě vyhledáváme informace v měření času v dějinách lidstva (encyklopedie, internet) využíváme výtvarné techniky	<u>ČAS V PŘÍRODĚ(1, 3, 6)</u> měření času, historie měření času orientace v kalendáři	
besedujeme o jednotlivých obdobích života člověka, pořádáme oslavu narozenin připravíme si výstavku starých pohlednic města sledujeme rozdíly mezi novými stavbami a historickými využíváme výtvarné techniky vyhledáváme informace v encyklopediích a na internetu	<u>LIDSKÁ SPOLEČNOST A ČAS (, 3, 4, 6)</u> jak se lidé mění v čase jak se mění věci, budovy naše město dříve a dnes	návštěva muzea – tematická výstava vycházka do historické části města
vyhledáváme v encyklopediích, čteme pohádky, seznamujeme se starými řemesly hrajeme si na různá povolání, dramaturgujeme práci rodičů	<u>ŘEMESLA A POVOLÁNÍ (1, 3,5, 6)</u> stará a současná řemesla povolání rodičů a prarodičů čím budu – představa o mém povolání	práce v keramické dílně

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

tematický okruh: **ROZMANITOST PŘÍRODY**

PRAVIDELNÉ ČINNOSTI	PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	PŘÍLEŽITOSTNÉ ČINNOSTI
v rámci vycházek pozorujeme změny počasí v závislosti na ročním období, využíváme encyklopedií, dětských	<u>ROČNÍ OBDOBÍ (1, 3, 5)</u> charakteristika jednotlivých ročních období, typické počasí a barvy ročních období	drakiáda, pálení čarodějnic

časopisů, vyhledáváme na internetu využíváme různých výtvarných technik dodržujeme pravidla chování v přírodě	pranostiky a roční období ,zvyky a roční období sezónní sportování (bruslení, bobování, kola, koloběžky)	
vycházky do přírody spojené s pozorováním okolní přírody učíme se básničky a písničky s přírodní tematikou, dramatizace pohádek využíváme výtvarné techniky, pracujeme s přírodními materiály	<u>PŘÍRODA KOLEM NÁS (1, 2, 3, 5, 6)</u> poznávání a poznávání rostlin – stromů, květin poznávání a poznávání živočichů, domácí a volně žijící zvířata pečujeme o pokojové rostliny	návštěva ZOO, botanické zahrady
využíváme encyklopedií a naučné literatury k shromažďování poznatků a hledání odpovědí vyhledáváme na internetu pracujeme za použití různých výtvarných technik provádíme jednoduché pokusy	<u>NEŽIVÁ PŘÍRODA (1, 2, 3, 4)</u> voda a vzduch v životě člověka třídíme a poznáváme nerosty vesmír a sluneční soustava	práce v keramické dílně
při vycházkách do okolí školy pozorujeme čistotu a úpravu okolí (např. působení výfukových plynů) pomáháme při úklidu svého bydliště, okolí školy, ŠD třídíme odpad	<u>CHRÁNÍME SVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (1, 2, 3, 4, 5, 6)</u> co do přírody nepatří sbíráme náměty co by se dalo zlepšit v našem životním prostředí besedujeme o tom jak člověk škodí nebo prospívá životnímu prostředí	beseda s ochráncem přírody

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

tematický okruh: ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

PRAVIDELNÉ ČINNOSTI	PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	PŘÍLEŽITOSTNÉ ČINNOSTI
vyhledáváme informace v encyklopediích hrajeme hry využíváme výtvarné techniky, koláže soutěžíme ve smyslových poznáváních (čich, chuť, hmat)	<u>POZNÁVÁME SVÉ TĚLO (1, 3, 5, 6)</u> seznámení s lidským tělem – stavba a funkce lidské tělo – růst a vývoj nemoci a úrazy - léčba	

každodenní vycházky do přírody, soutěživé hry na hřišti a v tělocvičně vyprávíme si o zdravém životním stylu, otužování sestavujeme jídelníček využíváme výtvarné techniky, koláže	<u>ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL (1, 2, 3, 6)</u> péče o zdraví – denní režim, pitný režim, pohybový režim, otužování, duševní hygiena zdravá výživa	sportovní odpoledne využíváme bazén
vytváříme návyky na hygienické a sebeobslužné činnosti besedujeme o osobní hygieně dodržujeme hygienické návyky při nachlazení, rýmě	<u>HYGIENICKÉ NÁVYKY (1, 3, 5, 6)</u> člověk a hygienické návyky pečujeme o svůj vzhled	
vycházky s dopravní tematikou – přechody pro chodce využíváme dramatizaci a modelové situace seznamuje se zásadami první pomoci využíváme výtvarné techniky	<u>PREVENCE ÚRAZŮ (1, 2, 3, 5, 6)</u> upozorňujeme na nebezpečí úrazů při hrách a sportování prohlubujeme zásady bezpečného chování v průběhu dne, při hrách a manipulaci s předměty	práce s metodikami
využíváme výtvarné techniky, koláže nácvič modelových situací – učíme se odmítat vytváření pozitivních vztahů k sobě a okolnímu prostředí	<u>PREVENCE PATOLOGICKÝCH JEVŮ (1, 2, 3, 4, 5, 6)</u> nebezpečné a návykové látky (alkohol, kouření, drogy) ochrana osobního bezpečí	beseda s Policií ČR

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Klíčové kompetence představují dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žáci získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Čísla uvedená v závorkách u jednotlivých činností označují, které kompetence jsou danou aktivitou především rozvíjeny nebo posilovány.

EVALUACE A HODNOCENÍ PRÁCE VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Kontrola plnění plánů práce

- analyzovat a vyhodnocovat podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu, hodnotit, nakolik jsou naplňovány výchovně vzdělávací cíle
- sledovat individuální rozvoj dětí, jejich individuální pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu
- porady, studium vychovatelek

Plánování akce pro celou družinu

- plánované akce školní družiny se nacházejí v ročním plánu školní družiny, kde je podrobněji popsán průběh všech akcí probíhající po celý školní rok

Hodnocení

- hodnocení tematických bloků:
 - hodnocení provádíme po jeho skončení, zamýšlíme se nad tím zda byl výchovně vzdělávací cíl naplněn a jaké další cíle
 - podle získaných výsledků můžeme tematické bloky a jejich části upravovat, obohacovat, obměňovat
- hodnocení směrem k dětem:
 - hodnocení provádíme průběžně, hodnotíme individuálně výsledky dětí, jejich pokroky, úspěchy, nezdary
 - individuální hodnocení má zvláštní význam pro sebehodnocení dítěte
- formy evaluace a hodnocení
 - pozorování
 - rozhovory
 - ankety
 - dotazníky
 - testování

Přílohy k ŠVP ŠD

Práva a povinnosti žáků v ŠD

Práva:

- Každý žák má právo na volný výběr činností
- Žák smí kdykoliv odejít na WC (po nahlášení p. vychovatelce)
- Žák dodržuje pitný režim – smí se kdykoliv napít
- Žák má právo v jídelně nedojídat
- Žák má právo si v ŠD individuálně vypracovávat domácí úkoly
- Žák má právo nahlásit vychovatelce (vychovateli) pokud cítí ze strany spolužáků křivdu (fyzickou i psychickou)

Povinnosti:

- Žák je seznámen s řádem školní družiny a je povinen ho dodržovat
- Žák je povinen nahlásit škodu, kterou způsobil sám nebo někdo jiný
- Žák je povinen nepoškodovat vybavení ŠD a prostor, které ŠD využívá a pečovat o ně
- Žák má povinnost uklízet vypůjčené hračky

SWOT analýza ŠD

Silné stránky:

- klidnější místo ve škole
- příjemné venkovské prostředí
- empatie vychovatelek
- dobrá znalost osobností dítě
- nabídka pravidelných zájmových i nepravidelných jednorázových aktivit
- využívání hřiště, tělocvičny
- skupinová práce s dětmi
- domácí prostředí

Slabé stránky:

- časová rozdílnost při nástupu dětí do ŠD po vyučování
- doplnit vybavení pro pobyt venku
- malý prostor

Příležitosti:

- rozvoj aktivit pro děti po vyučování
- zlepšení spolupráce s rodiči
- v blízkosti přírodní kopec
- využívání tělocvičny
- možnost využívání počítačů

Hrozby:

- nízká porodnost
- negativní nálady u dětí
- pasivní spolupráce rodičů

Průřezová témata základního vzdělávání

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání

- orientovat se v možnostech smysluplného trávení volného času
- odmítnout nevhodné nabídky na využití volného času
- vybrat si zájmové činnosti dle svých možností
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

Sebepoznání a sebepojetí

Poznávání sebe samého a uplatnění se ve skupině

- posilování pozitivního myšlení
- kladným hodnocením zvyšování sebevědomí
- vytváření vlastní bezpečné skupiny
- objektivní hodnocení činnosti každého žáka
- temperament, postoje a hodnoty
- rozlišovat správná a chybná řešení
- dokončovat započatou práci

Seberegulace a sebeorganizace

Odpovědnost za své chování

- dodržovat zásady bezpečného chování
- neohrožovat své zdraví ani zdraví ostatních
- poznávat bezpečná místa pro hry
- projevovat citlivost a ohleduplnost
- rozpoznat vhodné a nevhodné chování
- dokázat se prosadit i přizpůsobit
- vnímat nespravedlnost, agresivitu a šikanu
- respektovat jiné
- tolerovat k odlišnostem lidí

Psychohygiena

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- posilování tělesné zdatnosti, rozpoznání nebezpečí
- dodržování osobní hygieny, základní hygienické návyky, používání WC, mytí rukou
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim, svačina
- odpovědnost za pořádek a správné uložení věcí

Ovládání negativních citových reakcí

- řešení životních situací (nemám si s kým hrát, nemám kamarády, do družstva mě nechtějí)
- vypořádat se stresem, formulovat těžkosti a společně hledat řešení
- vyrovnání se s nedostatky a neúspěchy, hledat způsob nápravy

Kreativita

- podněcování zájmu a využívání tvořivosti dětí při výzdobě ŠD
- vytváření podmínek pro realizaci dětí
- zařazování do činností kreativní hry

Poznávání

- naučit se zachovat klid a rozvahu, nezmatkovat
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání
- prevence sociálně patologických jevů
- podobnost a odlišnost lidí

Mezilidské vztahy

Formování životních postojů

- vytvoření vlastního sebevědomí
- schopnost a ochota pomoci
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence šikanování, vandalismu, násilného chování, rasismu
- vytváření společensky žádoucích hodnot

Komunikace

- posilování komunikačních dovedností
- rozvíjení slovní zásoby
- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- schopnost naslouchat
- komunikace bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- schopnost vyjadřovat své pocity řečí, gesty, komunikovat kultivovaně
- schopnost vyjádřit se, požádat o pomoc, o radu
- schopnost formulovat myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi
- kulturní život

Kooperace a kompetice – akce školní družiny

- hraní ve skupinách, v týmech
- umět a chtít se podílet i prosadit se při skupinové činnosti
- soužití dětí různorodých kolektivů
- naučit se říct ne

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

- chování lidí – pravidla slušného chování, zdravení
- pravidla soužití
- příbuzenské vztahy v rodině, vztahy mezi dětmi ve škole

Občan, občanská společnost a stát

- základní lidská práva a práva dítěte
- oslovování křesťním jménem mezi spolužáky
- práva a povinnosti

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- odhadovat rizika svých nápadů, odpovědnost
- uvědomovat si svá práva a práva druhých
- plánovat, organizovat, řídit a hodnotit

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímají

- regionální pověsti a báje
- tradice, zvyky, odlišnost způsobů života
- poznávání života dětí v jiných zemích pomocí časopisů, vyprávění

Objevujeme Evropu a svět

- seznamovat se s životem a zajímavostmi v jiných zemích
- zážitky z cest do zahraničí, vyprávění z dovolené

Multikulturní výchova

Kulturní tradice

Lidské vztahy

Etnický původ

Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova

Ekosystémy

- poznávání a ochrana přírody
- využívání prostředí v okolí školy k relaxaci, ke sportování, k hrám

Základní podmínky života

- voda, vzduch – ochrana a co můžeme udělat my

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody

- třídění odpadů
- činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)

Vztah člověka k prostředí

- proměny přírody, roční období, vycházky v okolí školy
- rozmanitost živé a neživé přírody
- praktické poznávání přírody

Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností:

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- pěstování kritického přístupu k reklamě
- interpretace vztahů mediálních sdělení a reality

Vnitřní řád školní družiny

Tematický plán ŠD